

Συμβουλές Γέροντος σέ χριστιανούς πού ζοῦν στόν κόσμo

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ
ΩΡΩΠΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

*Νεοελληνική απόδοση από τό βιβλίό τοῦ Σεργίου Α. Νεί-
λου «Τά ἱερά ὑπό τόν μόδιον». Οἱ συμβουλές ἀποδίδονται σέ
ἀνώνυμο γέροντα τῆς περίφημης μονῆς τῆς Ὀπτινα.*

Συμβουλές Γέροντος

σέ χριστιανούς πού ζοῦν στόν κόσμο

ΗΠΑΡΟΥΣΑ ζωή μᾶς δόθηκε μόνο καί μόνο γιά νά δοξάζουμε τό Θεό, νά εὐεργετοῦμε τόν πλησίον καί νά ἀγωνιζόμαστε γιά τήν ἀπόκτηση τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, βαδίζοντας τή «*στένη*» καί «*τεθλιμμένη*» ὁδó πού μᾶς ὑποδεικνύει τό Εὐαγγέλιο (Ματθ. 7:14).

Ὁ ἀγώνας τῆς ζωῆς αὐτῆς ἀποδεικνύεται φορτίο δυσβάστακτο γιά ὅσους δέν πιστεύουν στό Θεό. Γιά ἐκείνους ὅμως πού ἐμπιστεύονται τήν ὑπαρξή τους στόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό καί ἐλπίζουν στή δική Του πρόνοια, ἡ παρούσα ζωή γίνεται «*ζυγὸς χρηστός*» καί «*φορτίον ἑλαφρόν*» (Ματθ. 11:30).

Σᾶς παρακαλῶ, ἀδελφοί μου, ἂν θέλετε νά εὐαρεστήσετε τό Θεό, μὴν περιφρονεῖτε καμίαν ἄρετή. Γιατί μποροῦμε μέ πολλούς τρόπους νά γίνουμε εὐάρεστοι στό Θεό.

Ἡ εὐγενική συμπεριφορά στὸν πλησίον, ὁ παρήγορος λόγος μας στὸν θλιμμένο, ἡ υπεράσπιση τοῦ ἀδικουμένου, ἡ ἀντίδρασή μας στοὺς κακοὺς λογισμοὺς, ὁ ἀγώνας μας στὴν προσευχή, ἡ ὑπομονή, ἡ εὐσπλαχνία, ἡ δικαιοσύνη καὶ κάθε ἄλλη ἀρετή. Αὐτὰ εἶναι πού ἀναπαύουν τὸ Θεό καὶ προσελκύουν στὴν ψυχὴ μας τίς δικὴ Του χάρις, ἡ ὁποία μᾶς κάνει ἱκανοὺς νὰ ξεπερνᾶμε καὶ τίς πλέον ἀνυπέρβλητες δυσκολίες τῆς ζωῆς.

Ἐπιδιώξτε τὴ σωτηρία σας εὐαρεστώντας τὸ Θεό πρωτίστως μέ τὴν ἀρετὴ τῆς ἀγάπης. Αὐτὸ νὰ εἶναι τὸ μοναδικό σας μέλημα: τὸ πῶς θὰ γίνετε πλούσιοι σὲ ἀγάπη. Ἐκεῖνος πού ἔχει ἀγάπη, ἔχει μέσα του τὸν ἴδιο τὸ Θεό.

Νὰ ζεῖτε μέσα στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ· αὐτὴ νὰ εἶναι ὁδηγὸς σας, αὐτὴ ἀναπνοή σας. «Ὁ Θεός, ἀγάπη ἐστὶ, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεός ἐν αὐτῷ» (Α΄ Ἰω. 4:16). Μέ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἡ πικρὴ ζωὴ γίνεται γλυκεῖα καὶ ὁμορφῆ.

Ἄν ζεῖτε μέ ἄλλους, διακονεῖστε τοὺς πρόθυμα σάν νὰ ὑπηρετεῖτε τὸν ἴδιο τὸ Θεό. Καὶ μὴν ἀπαιτεῖτε ἀγάπη γιὰ τὴν ἀγάπη σας, μὴτε τὴν εὐγνωμοσύνη γιὰ τίς θυσίες πού κάνετε, μὴτε τὸν ἔπαινο γιὰ τὴν ταπεινώσή σας.

Μὴν εἶστε βλοσυροὶ καὶ ἀπλησίαστοι. Συμπεριφερθεῖτε σάν τὰ ἄκακα παιδιὰ καί, ἂν χρειαστεῖ,

βοηθείστε πρόσχαρα τόν πλησίον σας. Προσοχή, μήν τόν προσβάλετε ἔστω καί μέ τό βλέμμα σας. Νά τόν ἀγαπᾶτε ὀλόθερμα, γιατί ἡ ἀξία του εἶναι ἀνεκτίμητη. Εἶναι μέλος τοῦ Χριστοῦ. Γι' αὐτόν ἔχυσε τό αἷμα Του ὁ Κύριος.

«Ἡ ἀγάπη», λέει ὁ Ἀπόστολος, «καλύπει πλῆθος ἁμαρτιῶν» (Α' Πετρ. 4:8). Πότε θά συμβεῖ αὐτό; Ὅταν ἐσεῖς γίνετε ἡ παρηγοριά τῶν θλιμμένων, ἡ ἀναψυχή τῶν δυστυχισμένων, ὁ προστάτης τῶν φτωχῶν, ὁ κηδεμόνας τῶν ὀρφανῶν, ἡ ἀνακούφιση τῶν ἀσθενῶν, ὁ χειραγωγός τῶν πλανημένων, ὁ πρόθυμος βοηθός κάθε χριστιανοῦ. Γι' αὐτή σας τήν ἀγάπη πρὸς τοὺς ἐλάχιστους ἀδελφούς τοῦ Χριστοῦ, πρὸς τὰ δικά Του τίμια μέλη, ὁ Κύριός μας θά ἐξαλείψει τίς ἁμαρτίες σας καί θά σᾶς ἀξιώσει νά Τόν βλέπετε «*πρόσωπον πρὸς πρόσωπον*» (Α' Κορ. 13:12) στήν αἰώνια βασιλεία Του.

Ἀποφεύγετε τὰ λόγια καί τίς πράξεις πούμποροῦν νά σκανδαλίσουν ἢ νά προσβάλουν τοὺς ἀδελφούς σας. Τίς προσβολές ὅμως τῶν ἄλλων ἐσεῖς νά τίς δέχεστε σάν δῶρο Θεοῦ. Εἶναι τό ὄπλο πού σᾶς προσφέρει ὁ ἴδιος ὁ Κύριος γιά νά νεκρώσετε τὰ πάθη πού φωλιάζουν στήν ψυχή σας.

Μήν ἀνταποδίδετε τοὺς ὀνειδισμούς ἢ τίς θλίψεις πού τυχόν σᾶς προξενοῦν. Δεῖξτε ὑπομονή καί μὴ θελήσετε ποτέ νά πικράνετε κανένα. Νά εἶστε τότε σίγουροι πῶς καί τό δικό σας ὄνομα θά

συγκαταριθμηθεῖ στά ὀνόματα τῶν ἀγίων «τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς» (Ἄποκ. 21:27).

Νά μή θυμάστε μέ λύπη τό κακό πού σᾶς προξένησε ὁ ἀδελφός σας, γιά νά μή θυμηθεῖ καί ὁ Κύριος τίς δικές σας ἁμαρτίες γιά τίς ὁποῖες σᾶς συγχώρεσε.

Τό κακό νά τό νικᾶτε μέ τό καλό. Τό κακό δέν διορθώνεται ποτέ μέ τό κακό (πρβλ. Ρωμ. 12:21).

Πρίν πείτε ὀτιδήποτε, σκεφθεῖτε μήπως μέ τά λόγια σας προσβάλετε τό Θεό ἢ τόν πλησίον σας.

Προτοῦ ἐπισκεφθεῖτε τόν ἀδελφό σας, θέστε ὡς ὄρο στόν ἑαυτό σας νά διατηρήσετε καί μετά τήν ἐπίσκεψή σας τήν ἴδια ἀγαθή διάθεση καί ἀγάπη πού τρέφετε καί τώρα ἀπέναντί του, ἀνεξάρτητα ἀπό τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο θά σᾶς ὑποδεχθεῖ ἐκεῖνος.

Σέ κάθε προστριβή μέ τόν πλησίον σας ἐξετάστε πρῶτα τόν ἑαυτό σας. Ἄσκώντας αὐστηρή αὐτοκριτική, σχεδόν πάντα θά διαπιστώνουμε πῶς αἰτία τῆς δυσaráσκειας εἶναι ὁ ἴδιος μας ὁ ἑαυτός.

Μὴν προβάλλετε δικαιολογίες. Ἀποφεύγετε τὶς διενέξεις. Συμπεριφερθεῖτε μὲ συγκατάβαση στὸν πλησίον σας, ἀνάλογα μὲ τὸ χαρακτήρα καὶ τὴν ἡλικία του. Φανεῖτε μὲ κάθε τρόπο παρηγόριοι σὲ ὅλους καὶ στὸν καθένα χωριστά.

Ὑπομένετε ἀγόγγυστα τοὺς κακοὺς τρόπους τοῦ ἀδελφοῦ σας, τὴν ἀγανάκτησή του, τὴν ὀργή του, τὶς ἀπερισκεψίες του.

Ὅταν βλέπετε κάποιο αἶσθημα ἀντιπάθειας πρὸς τὸν πλησίον ν' ἀγγίζει τὴν ψυχὴ σας, ἀγωνιστεῖτε νὰ τὸ διώξετε. Ὑποχρεῶστε τὸν ἑαυτό σας νὰ ἐξυπηρετήσῃ καὶ νὰ διακονήσῃ μὲ κάθε τρόπο τὸν συγκεκριμένο ἀδελφό. Πιέστε τὸν ἑαυτό σας στὴν ἐξῆς προσευχή: «Κύριε, σῶσε τὸ δοῦλο Σου (τάδε) καὶ μὲ τὶς ἅγιες προσευχὲς του εἰρήνευσε καὶ τὴ δική μου ψυχὴ». Βλέποντας ὁ Κύριος αὐτὴ τὴν καλὴ σας προαίρεση, ὄχι μόνον θὰ ξεριζώσῃ ἀπὸ μέσα σας τὴν ἀντιπάθεια, μὰ καὶ θὰ σκορπίσῃ ἀνάμεσά σας τὴν ἀγία Του ἀγάπη.

Οἱ φιλονικίες ταραζοῦν τὴν ψυχὴ καὶ μᾶς ἀποστεροῦν τὴν εἰρήνη. Σὲ κάθε φιλόνικο λογισμό ἀντιπαραθέστε τὴ γλυκεῖα εὐχὴ τοῦ Ἰησοῦ, τὸ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Γιὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με».

Μὴ θίγετε μὲ τὰ λόγια σας τὴν τιμὴ τοῦ πλησίον. Νὰ χρησιμοποιεῖτε τὴ γλῶσσα μόνον γιὰ νὰ δοξάζετε τὸ Θεό καὶ γιὰ νὰ λέτε λόγους ψυχωφελεῖς στοὺς ἀδελφούς σας. Ἄν θελήσετε νὰ κακο-

λογήσετε κάποιον, θυμηθείτε πρώτα τίς δικές σας άμαρτίες - όλες εκείνες πού κάνατε άπό τά νεανικά σας χρόνια μέχρι σήμερα -, κατηγορήστε τόν έαυτό σας γι' αυτές και άποφύγετε έτσι τήν καταλαλιά. Μήν ξεχνάτε ποτέ πώς ή ένασχόληση μέ τά σφάλματα τών άλλων άποτελεί σοβαρό παράπτωμα.

Πολεμήστε μέ κάθε τρόπο τό πάθος του θυμου, και, μέ τή βοήθεια του Θεου, αυτό θά ύποχωρήσει. Άν τυχόν νευριάσετε ή όργιστείτε, είναι προτιμότερο νά μήν πείτε τίποτε. Άπομακρυνθείτε ή, άν κάτι τέτοιο δέν είναι εύκολο, κλείστε σφιχτά τά χείλη σας για νά μήν πεταχθεί έξω ή όργισμένη φλόγα πού καίει στήν ψυχή σας και άναστατώσει όλο σας τό περιβάλλον. Η σιωπή και ή προσευχή είναι τό καλύτερο φάρμακο γι' αυτές τίς στιγμές. Όταν ή φλόγα του θυμου σβήσει και ή καρδιά σας γαληνέψει, τότε μόνο μπορείτε νά πείτε μέ ασφάλεια λόγους ώφέλιμους.

Άν έσεις γίνατε άφορμή νά πικραθεί ό αδελφός σας, χρησιμοποιήστε κάθε τρόπο για νά άπαλλαγεί άπό τή λύπη πού του δημιουργήσατε.

Παρατηρήστε τόν έαυτό σας και θά διαπιστώσετε πώς μόνο τότε είστε άναπαυμένοι μέ όλα, όταν ύπάρχει μέσα σας ή ύπομονή, ή ταπεινοφροσύνη, ή ύπακοή, ή αγάπη.

Η σωτηρία μας δέν βρίσκεται στήν πολυλογία,

ἀλλά στή σιωπή καί στήν ἄγρυπνη προσοχή τοῦ ἑαυτοῦ μας.

Μήν κρίνετε ποτέ τόν πλησίον σας, εἴτε ζεῖ ἐνάρετα εἴτε ζεῖ ἁμαρτωλά. «*Σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; τῷ ἰδίῳ Κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει· σταθήσεται δὲ· δυνατὸς γάρ ἐστὶν ὁ Θεὸς στήσαι αὐτόν*» (Ρωμ. 14:4).

Σέ κάθε περίπτωση παραδοθεῖτε στό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Αὐτό εἶναι τό πλέον σωτήριο γιά σᾶς.

Προσέχετε νά μή δυσανασχετήσετε μπροστά σέ ὅποιαδήποτε δυσκολία. Οἱ θλίψεις δέν παρουσιάζονται τυχαία στή ζωή μας, ἀλλά παραχωροῦνται ἀπό τήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ, μέ σκοπό τόν ἁγιασμό καί τή σωτηρία μας. Γι' αὐτόν τό σκοπό παραχωρήθηκε καί στόν Ἀπόστολο Παῦλο νά βρεθεῖ μπροστά σέ μύριους κινδύνους: «*Κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις ληστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θαλάσσει, κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις...*» (Β' Κορ. 11:26).

Γνωρίζοντας αὐτή τήν ἀλήθεια, μήν ἀσχολεῖστε μέ τό ποιός καί γιατί σᾶς ἀδίκησε. Θυμηθεῖτε μόνο πῶς χωρίς παραχώρηση Θεοῦ κανεῖς δέν θά τολμοῦσε νά σᾶς ἀκουμπήσει. Καλύτερα, λοιπόν, νά εὐγνωμονεῖτε τόν Κύριο, γιατί οἱ δοκιμασίες πού Αὐτός ἐπιτρέπει ἀποδεικνύουν πῶς εἶστε δικά Του παιδιά. Αὐτός φροντίζει γιά σᾶς καί μέ κάθε

τρόπο σᾶς καθοδηγεί στή βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
«Εἰ παιδείαν ὑπομένετε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ Θεός· τίς γάρ ἐστιν υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ;» (Ἑβρ. 12:7).

Στίς στιγμές τῆς ἀπελπισίας νά θυμάστε πῶς δέν σᾶς ἐγκατέλειψε ὁ Κύριος, ἀλλά μᾶλλον ἐσεῖς Τόν λησμονήσατε.

Νά τί σᾶς συμβουλευῶ γιά τίς ὥρες τῆς μοναξιάς σας: Νά ἐπικαλεῖστε ἀκατάπαυστα τό ὄνομα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καί βιάζεστε σέ τοῦτο τό ἔργο τόν ἑαυτό σας, ὅσο κι ἂν αὐτός δυσφορεῖ καί ἀντιδρᾷ.

Ἡ καχυποψία δέν ἀρμόζει σέ χριστιανούς, γι' αὐτό μὴν τήν ἀποδέχεσθε. Διάκριση μᾶλλον ἀπαιτεῖ ἀπό μᾶς ὁ Θεός καί προσοχή καί σύνεση.
«Γίνεσθε φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καί ἀκέραιοι ὡς αἱ περὶστεραί» (Ματθ. 10:16).

Νά βαδίζετε πάντα τή μέση ὁδό. Τά ἄκρα σέ καμιά περίπτωση δέν ὠφελοῦν.

«Οὐχ ὑμῶν ἐστι γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὗς ὁ πατήρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ» (Πράξ. 1:7).
Αὐτό ζήτησε ὁ Χριστός ἀπό τοὺς Ἀποστόλους. Αὐτό θέλει καί ἀπό κάθε γνήσιο δοῦλο Του. Νά μὴν πολυπραγμονεῖ δηλαδή γιά τά μελλοντικά (συντέλεια τοῦ κόσμου κ.ἄ.).

Σέ ὅλη σας τή ζωή μὴν ξεχνᾶτε, πρὶν ἀπὸ κάθε σας ἐνέργεια, νά ρωτᾶτε τὸν ἑαυτὸ σας: «Αὐτὸ πού προτίθεμαι νά κάνω μήπως εἶναι ἀντίθετο στό θέλημα τοῦ Θεοῦ; Μήπως εἶναι ἐπιζήμιο γιὰ τὴν ψυχὴ μου; Μήπως εἶναι ἄδικο γιὰ τὸν ἀδελφὸ μου;». Ἐὰν μετὰ ἀπὸ μιὰ τέτοια αὐστηρὴ αὐτοεξέταση ἢ συνείδησή σας δέν διαμαρτύρεται, μπορεῖτε ἀκίνδυνα νά πραγματοποιήσετε τὴν ἐπιθυμία σας. Ἐὰν ὅμως ἡ συνείδηση σᾶς ἐλέγχει, συκρατηθεῖτε καὶ ἀποφύγετε τὴν ἐκτέλεσή της.

Νά ἐργάζεστε προσεκτικὰ καὶ χωρὶς βιασύνη. Τότε ὅλα σας τὰ ἔργα θὰ στέφονται μὲ ἐπιτυχία.

Νά θεωρεῖτε τὸν ἑαυτὸ σας ὡς τὸν πλέον ἁμαρτωλό καὶ «ἔσχατον πάντων» (Α΄ Κορ. 15:8).

Κόσμημα καὶ καλλονὴ ὄλων τῶν ἀρετῶν εἶναι ἡ ταπείνωση. Αὐτὴ εἶναι γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ ὅ,τι εἶναι ἡ βροχὴ γιὰ τὴν ξεραμένη γῆ. Ἡ ἀληθινὴ ταπείνωση ἔχει τὴν ἀρχὴ τῆς στὸν ταπεινὸ Ἰησοῦ Χριστό. «Μάθετε ἀπ' ἐμοῦ», μᾶς προτρρέπει ὁ Κύριος, «ὅτι πρῶτός εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν» (Ματθ. 11:29).

Σ' αὐτὴ τὴν ἀρετὴ ἀναπαύεται καὶ εὐαρεστεῖται ὁ Θεός. «Ἐπὶ τίνα ἐπιβλέψω;», λέει ὁ Ἰδιος, «ἀλλ' ἢ ἐπὶ τὸν ταπεινὸν καὶ ἡσύχιον καὶ τρέμοντα τοὺς λόγους μου» (Ἠσ. 66:2).

Ἄλλά τί εἶναι ταπεινοφροσύνη;

Ταπεινοφροσύνη εἶναι τό νά λογαριάζεις τόν ἑαυτό σου ὡς τόν μεγαλύτερο ἁμαρτωλό, τό νά μὴν προσβάλλεις, νά μὴν ἐξουθενώνεις καί νά μὴν κατακρίνεις κανένα, ἀλλά νά βλέπεις μόνο τίς δικές σου ἁμαρτίες. Ταπεινοφροσύνη εἶναι τό νά μὴν ἐπιζητεῖς ἐπαίνους, πλοῦτη, δόξες καί τιμές, θεωρώντας ἐντελῶς ἀνάξιο τόν ἑαυτό σου γιά κάτι τέτοια.

Ὁ ταπεινός ἄνθρωπος ὑπομένει μέ ἀνδρεία τίς προσβολές, τίς ὕβρεις, τίς κατηγορίες, πιστεύοντας βαθιά πῶς αὐτά τοῦ ἀξίζουν. Σέ ὅλους συμπεριφέρεται χαρούμενα. Εἶναι πρόθυμος νά προσφέρει μέ ἀγάπη τίς ὑπηρεσίες του σέ ὅποιονδήποτε. Δέν δίνει καμιά σημασία στά καλά του ἔργα καί πολύ περισσότερο δέν κάνει λόγο γι' αὐτά ἂν δέν ὑπάρχει ἀνάγκη.

Μιά τέτοια ταπεινοφροσύνη εὐχομαι, παιδιά μου, νά σᾶς χαρίσει ὁ Κύριος, γιατί αὐτή θά σᾶς ἐλευθερώσει ἀπό τά δεσμά τῆς ἁμαρτίας καί θά σᾶς ὀδηγήσει στήν ἀγάπη Ἐκείνου πού «*ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ*» (Φιλ. 2:8).

Οἱ πεδιάδες πού βρίσκονται χαμηλά εἶναι σχεδόν πάντα εὐφορες καί καρπερές, ἐνῶ τά ψηλά βουνά παραμένουν συνήθως ἄγονα. Καί τά στάχυα πού στέκονται ὄρθια εἶναι ἄδεια, ἐνῶ ὅσα γέρνουν χαμηλά εἶναι γεμάτα ἀπό σπόρους. Ἀποκτήστε λοιπόν κι ἐσεῖς καρδιά ταπεινή καί θά πλουτίσετε μέ καρπούς πνευματικούς πού θά ἐξασφαλίσουν τή σωτηρία σας.

Οί γόνιμες πεδιάδες ποτίζονται μέ τή βροχή πού πέφτει από τόν ούρανó καί μέ τά νερά πού κατεβαίνουν από τά βουνά. Παρόμοια καί οί ταπεινοί άνθρωποι δέχονται από τόν ούρανó πλουσιοπάροχα τή χάρη του Ἁγίου Πνεύματος καί ύψώνονται πνευματικά σάν τά ψηλά βουνά. Ἐν λοιπόν καί ἡ δική σας ὑπαρξη παραδοθεῖ ταπεινά στό θεῖο θέλημα καί ἀποξενωθεῖ ἀπό τήν ἁμαρτία, τότε θά σᾶς ἐπισκεφθεῖ τό Ἅγιο Πνεῦμα, ὁ Παράκλητος Θεός, καί θά ἐγκατασταθεῖ μόνιμα στήν ψυχή σας.

Ἐνταλλάξτε τήν ἀριστοκρατική σας καταγωγή μέ τήν τιμημένη δουλεία του Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐνισταθεῖτε στήν καλοπέραση καί τή χλιδή, καί μήν ὑπερηφανεύεστε ἀπέναντι στους ἀδελφούς σας. Ἐνώπιον του Θεοῦ εἴμαστε ὅλοι ἴσοι. Ἐλλωστε ὁ Κύριος μέ τά ἴδια λόγια μᾶς καλεῖ ὅλους στήν πνευματική Του τράπεζα: *«Λάβετε φάγετε· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμα μου... Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν»* (Ματθ. 26:26-28).

Τόν εὐρύχωρο δρόμο ξεχάστε τον πλέον! Ὁ εὐσπλαγχνος Κύριος σᾶς ὀδηγεῖ στή βασιλεία τῶν οὐρανῶν μέσα ἀπό τή στενή πύλη. Ὁ εὐκόλος δρόμος θά σᾶς ὀδηγήσει στήν αἰώνια καταστροφή. Δέν εἶναι, ἄλλωστε, τώρα καιρός γιά γλέντια καί πανηγύρια. Τό Εὐαγγέλιο μᾶς λέει πῶς εἶναι *«μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν»* (Λουκ. 6:21),

ὄχι ἐκεῖνοι πού γλεντοῦν καί ξεφαντώνουν.

Ἄν ζητᾶτε ἀπό κάποιον κάτι, νά τό ζητᾶτε μέ τήν ὑπομονή τῆς Χανααναίας (Ματθ. 15:21-28).

Φυλάξτε τό στόμα σας ἀπό λόγια περιττά καί ἀνώφελα· ἀσκηθεῖτε στήν προσευχή τοῦ Ἰησοῦ· ἐγκρατευθεῖτε· καί ὁ Κύριος θά σᾶς περιβάλλει μέ τό ἀνεκτίμητο δῶρο τῆς ἀγάπης Του.

«Ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι καί τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ» (Μαρκ. 12:17). Καθώς, λοιπόν, τό σῶμα θά κινεῖται γιά τίς ἀναγκαῖες ἐργασίες, ἡ καρδιά θά πρέπει νά παραμένει ὀλόκληρη δοσμένη στό Θεό. Ἔτσι μόνο θά καταφέρουμε, μέσα σ' αὐτή τή σύγχρονη Βαβυλώνα, νά μὴν ξεχάσουμε τόν ἀληθινό μας προορισμό, τήν ἄνω Ἱερουσαλήμ.

Νά ἀγαπᾶτε τόν Κύριο καί νά προσεύχεστε μέ τή βεβαιότητα ὅτι Αὐτός εἶναι ὁ Πατέρας σας.

Ταπεινωθεῖτε μπροστά σ' ὅλους τούς ἀδελφούς σας, καί ὁ Κύριος, ὁ καλός σας πατέρας, θά χαρεῖ γιά τήν ταπείνωσή σας καί θά σᾶς ἀγκαλιάσει μέ τήν ἀγάπη Του.

Ἄν τώρα δέν νιώθετε καμιά παρηγοριά ἀπό τήν προσευχή σας, νά εἰστε σίγουροι πῶς ὁ Κύριος σᾶς ἐτοιμάζει θεῖες παρηγορίες στό μέλλον. Συνεχίστε νά προσεύχεστε ἀκούραστα, καί σύ-

ντομα θ' ἀπολαύσετε τή δική Του γλυκύτητα. «Υπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον, καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου καὶ ἀνήγαγέ με ἐκ λάκκου ταλαιπωρίας καὶ ἀπὸ πηλοῦ ἰλύος καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραις τοὺς πόδας μου καὶ κατέυθυνε τὰ διαβήματά μου καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸ στόμα μου ᾄσμα καινόν, ὕμνον τῷ Θεῷ ὑμῶν» (Ψαλμ. 39:2-4).

Ὅταν βλέπετε νά σᾶς πολιορκοῦν ἡ ἀθυμία, ἡ μελαγχολία, ἡ ὀκνηρία καὶ ἡ ἀκηδία, τότε βιάστε τήν καρδιά καί τά χεῖλη σας στό ἔργο τῆς προσευχῆς: «Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύμεθα» (Ματθ. 8:25). Σκεφθεῖτε πῶς αὐτές οἱ στιγμές τῆς ὀκνηρίας μπορεῖ νά εἶναι οἱ τελευταῖες τῆς ζωῆς σας... Σέ λίγο ἴσως θ' ἀκολουθήσει ὁ θάνατος... Καί μετὰ ἡ Κρίση τοῦ Θεοῦ... Ἀφήστε, λοιπόν, κατά μέρος τή ραθυμία καί τή ραστώνη.

Ἄν δέν ἀπαρνηθεῖ ὁ ἄνθρωπος τό δικό του θέλημα, δέν θά μπορέσει νά βάλει ἀρχή στό ἔργο τῆς σωτηρίας του οὔτε, πολύ περισσότερο, νά σωθεῖ. Γι' αὐτό, παιδιά μου, ζητᾶτε ἀπό τόν Κύριο νά σᾶς βοηθήσει γιά νά κόψετε τό θέλημά σας.

Γιά τήν ψυχική σας ὠφέλεια, ὑποταχθεῖτε τελείως στά προστάγματα τοῦ οὐράνιου Πατέρα μας, ἀγαπήστε τήν ἡσυχία καί ἀσκηθεῖτε στήν ἀδιάλειπτη προσευχή τοῦ Ἰησοῦ. Ὅσο ὁ Κύριος παραμένει στήν καρδιά σας, τόσο θά αὐξάνουν μέσα σας ἡ ὑπομονή, ἡ ἀγάπη καί ἡ ταπείνωση.

Τό μόνο πού εϋχομαι γιά τήν παρούσα ζωή σ' ἐσᾶς καί στόν ἑαυτό μου εἶναι ἡ κάθαρση ἀπό τά πάθη μας. Παρακαλῶ τόν Κύριο νά χρησιμοποιήσει ὅποιοδήποτε μέσο, προκειμένου νά ξεπλυθοῦν οἱ ἀνομίες μας – ἔστω κι ἂν αὐτό θά εἶναι περιφρονήσεις τοῦ κόσμου, ὄνειδισμοί καί ἐξουθενώσεις, πράγματα δηλαδή πού δύσκολα ἀποδέχεται ἡ κοινή λογική. Στήν πνευματική ζωή πρέπει νά βαδίζουμε ἔχοντας ὁδηγό τίς ἐντολές τοῦ Χριστοῦ καί ὄχι τήν ἀνθρώπινη λογική.

Ἄκόμα κι ἂν τά καλά μας ἔργα γίνονται στό ὄνομα τοῦ Θεοῦ, δέν εἶναι αὐτά πού πρωτίστως μᾶς σώζουν, ἀλλά τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Αὐτό τό θεῖο ἔλεος ἄς σκεπάζει κι ἐσᾶς, τούς φίλους μου, ὅλες τίς ἡμέρες τῆς ζωῆς σας. Ὅλοι σας, δίκαιοι καί ἁμαρτωλοί, στόν φιλεύσπλαχνο Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό νά καταφεύγετε καί σ' Αὐτόν νά στηρίζετε τήν ἐλπίδα σας, γιατί αὐτή *«ἡ ἐλπίς οὐ καταισχύνει»* (Ρωμ. 5:5).

Μήν περιφρονεῖτε τούς λόγους μου καί μήν τούς νομίζετε δυσκολοεφάρμοστους. Γιά τόν Κύριο καί μέ τόν Κύριο, τά δύσκολα γίνονται εϋκολα καί τά δυσάρεστα εὐχάριστα. *«Ὁ γάρ ζυγὸς αὐτοῦ χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον αὐτοῦ ἑλαφρὸν ἐστί»* (πρβλ. Ματθ. 11:30).

